

Zpráva o činnosti Městského muzea v Čelákovících za rok 2003

Muzeum je příspěvkovou organizací s působností ve střední části okresu Praha-východ. Jako pověřené odborné archeologické pracoviště ve smyslu zák. č. 20/87 Sb. pokrývá svou činností na základě oprávnění MK ČR a dohody s AV ČR část okr. Mladá Boleslav, okr. Praha-východ a přiléhající katastry obcí okr. Nymburk. Ve vymezeném regionu se jedná o cca 50 katastrálních území.

V roce 2003 muzeum veřejnosti připomnělo 100 let od svého vzniku a v tomto duchu probíhaly i všechny připravené akce muzea. V rámci své činnosti muzeum připravilo v objektu Tvrze 6 výstav. Ve výstavní síni ještě v lednu pokračovala vánoční výstava „Co bývalo pod stromečkem našich prarodičů a jejich předků“. V březnu návštěvníci shlédli výstavu čelákovické rodačky - výtvarnice Alice Neugebauerové „Tok snění“. Po ní v dubnu následovala zajímavá výstava „Zambijské hračky, objekty a ilustrace“ Blanky Novotné. Jako každý rok, tradičně ve spolupráci se ZUŠ Jana Zacha, byla během května zpřístupněna výstava výtvarných dětských prací "Malý salón 2003". Významnou výstavu věnovanou „100 letům Městského muzea v Čelákovících“ připravili jeho pracovníci počátkem června a ta byla slavnostně zahájena 14. června a trvala do 28. září. Další neméně zajímavou výstavou, kterou shlédla i řada odborníků z celé republiky i ze zahraničí ve dnech 11. října. až 30. listopadu, byla výstava „Bronzový věk v Podkrušnohoří a ve středních Čechách“, připravena ve spolupráci s Ústavem archeologické památkové péče SZ Čech a SM v Roztokách u Prahy. Soustředěné unikátní nálezy byly instalovány jednak ve výstavním sále dvorního objektu a jednak ve vstupní místnosti hlavní budovy. Od 11. prosince byla návštěvníkům prezentována výstava „Dřevořezby D. Koverdinské-Novákové“, doplněná o keramický „Čelákovický betlém“ ze sbírek muzea, která trvala do 11. ledna 2004. Pokračovala jako každý rok i další kulturní činnost. Pro veřejnost bylo uspořádáno celkem 13 koncertů, 13 přednášek a 2 divadelní představení, několik besed a jiných akcí. Letošní významné výročí muzea bylo podtrženo i nově vydanými vstupenkami, provedenými ve formě pohlednic s náměty z interiéru, sbírkových předmětů, exteriéru a s vyznačením tohoto jubilea. Bylo také nově zavedeno rodinné vstupné, které návštěvníkům finančně zvýhodňuje vstup do expozic a na výstavu.

V průběhu roku, jako v předešlých letech, spolupracovalo muzeum s řadou institucí (vědeckými ústavy AV ČR, fakultami UK v Praze a v Plzni, muzei celostátního i regionálního významu, Státním okresním archivem Praha-východ, Státními památkovými ústavy a dalšími organizacemi). Jednalo se jak o odbornou a vědeckou spolupráci, tak o vzájemné výpůjčky (M Louny, M v Brandýse n. L., M Vysoké Mýto, SM Roztoky, ZČM v Plzni, M Rychnov nad Kněžnou, M Vamberk, NM v Praze, MZM v Brně ad.). V Muzeu krajky ve Vamberku byla v měsíci červnu až srpnu instalována výstava téměř 200 kusů historických krajek ze sbírek našeho muzea. V říjnu byla také z podstatné části provedena reinstalace celé expozice „Pravěk Čelákovicka“.

Mimo chronologické evidence, ve které bylo zapsáno 414 přírůstkových čísel, pokračovala systematická evidence. V historických sbírkách bylo zpracováno 4030 inventárních karet, v přírodovědných 6015 inv. karet a v archeologických sbírkách 12348 karet. Dále bylo na kartách fotoarchivu zpracováno 4306 fotografií a zaevidováno 3767 negativů a v odborné knihovně zapsáno 214 nových publikací. V průběhu roku probíhala také revize sbírkového fondu, během které bylo odbornými pracovníky v depozitářích zrevidováno více než 15000 sbírkových předmětů.

Přírodovědné oddělení systematicky provádělo dokumentaci a terénní sběry přírodovědných materiálů a spolupracovalo při zpracovávání přírodovědných materiálů

z archeologických výzkumů. Jeho pracovník Z. Červinka pokračoval ve spolupráci s pracovníkem Botanického ústavu AV ČR J. Sádlem v botanickém výzkumu zdejšího regionu a ve zpracování herbáře. Prováděl ornitologické pozorování a sčítání vodního ptactva ve spolupráci s ornitologickou sekci Čs. zoologické společnosti při AV ČR. Jako člen Stráže ochrany přírody spolupracoval na úseku ochrany přírody s jednotlivými občany, se státními a samosprávnými orgány a vypracoval několik odborných posudků. Zúčastnil se zoologického semináře v muzeu v Jihlavě. Pokračoval ve spolupráci s PF UK v Praze, s NM v Praze, SM v Roztokách, Botanickou zahradou v Praze, Botanickým ústavem AV ČR, s OM Praha-východ, Českou botanickou společností, Zoologickou společností při AV ČR a dalšími organizacemi a při exkurzích studentů v regionu. Na základě získaných výsledků zpracoval několik příspěvků pro místní tisk, inicioval přednášky se zaměřením na přírodu u nás i v zahraničí a přednesl samostatnou přednášku „Botanické zajímavosti středního Polabí v Městském muzeu v Čelákovících“. Společně s RNDr. J. Sádlem pro sborník „100 let Městského muzea v Čelákovících“ připravil studii „Přírodní poměry okolí Čelákovic“. Mimo uvedených činností byla prováděna evidence a revize přírodovědných sbírek a péče o základní sbírky v depozitářích, včetně osteologické sbírky spravované F. Doubkem.

Archeologické odd. v rámci své působnosti provedlo pod vedením ředitele – archeologa a jeho spolupracovníka P. Snítileho řadu záchranných archeologických výzkumů a několik desítek archeologických dohledů na nejrůznějších stavbách. Z větších akcí je třeba uvést rozsáhlé záchranné výzkumy provedené v souvislosti s výstavbou inženýrských sítí a komunikací v budoucích areálech rodinných domů v Květnici a ve Škvorci. Ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR pokračoval výzkum v areálu kostela sv. Václava ve Staré Boleslavi. Rozsáhlý záchranný výzkum proběhl i na větší části území Lázně Toušeň v souvislosti s rekonstrukcí vodovodního řadu, kde mj. byla v prostoru eneolitického výšinného sídliště zdokumentována další část fortifikačního systému. Drobnější záchranné akce byly v rámci výstavby předně RD provedeny např. v k. ú. Mochov, Jirny, Nehvizdy, Čelákovice, Sedlčánky, Horoušany, Kostelní Hlavno, Skorkov a na řadě jiných lokalit sledovaných muzeem (na okr. PH, MB a NY). Byl také proveden předstihový výzkum v prostoru Mariánského nám. (předhradí) ve St. Boleslavi. Náročné záchranné práce často znepríjemňují nezákonné postupy stavebníků a často i malá vstřícnost výkonných orgánů samospráv a státní správy.

Ředitel se zúčastnil několika celostátních konferencí a seminářů zaměřených jak na muzejní, tak na odbornou archeologickou činnost. Vypracoval scénář a realizoval se svými spolupracovníky výstavu „100 let Městského muzea v Čelákovících“ a podílel se na výstavě „Bronzový věk“. Průběžně spolupracoval na úseku památkové péče s Archeologickým ústavem AV ČR, Ústavem archeologické památkové péče středních Čech, Státním památkovým ústavem středních Čech, obecními a městskými úřady a řadou muzeí. Zúčastňoval se stavebních řízení a bylo vypracováno 548 vyjádření k projektovým dokumentacím staveb, územním plánům a ke kolaudačním řízením. Spolupracoval s Policií ČR při nálezech kosterních pozůstatků. Průběžně se zúčastňoval pracovních jednání Středočeské archeologické komise, Odborné sekce pro dějiny skla při ČAS, redakční rady Středočeského vlastivědného sborníku, podílel se na jeho přípravě (č. 21). Zúčastňoval se pravidelných zasedání Rady MK ČR pro CES, kde zastává funkci místopředsedy. Metodicky se podílel na přípravě několika vysokoškolských a středoškolských studentů pro jejich ročníkové a závěrečné práce. Byl spolueditorem sborníku „Historické sklo 3“, vydávaným našim muzeem.

Pod jeho vedením byl dokončen výzkumný úkol „Kříže, boží muka, kapličky a jiné drobné historické stavby a plastiky v Čelákovících a jejich okolí“ (2002 – 2003), na kterém dále spolupracovali L. Skružný a M. Marešová. V rámci přednáškového cyklu ke 100 letům muzea pronesl přednášky „Stoletá historie čelákovického muzea“, „Z historie čelákovického Hrádku“, „Historie čelákovické Tvrze“ a „Čelákovicko v minulosti I.“. Autorsky se podílel a k tisku

společně s M. Marešovou připravil k výročí muzea sborník „100 let Městského muzea v Čelákovících“. Do odborného a regionálního tisku zpracoval a odevzdal několik samostatných i společných studií a příspěvků a spolupracoval s regionálními i celostátními sdělovacími prostředky. Ve sborníku *Archaeologia historica* 28/2003 publikoval „Nález ojedinělé středověké podzemní spižirny – chladírny z přelomu 13. – 14. století v Ostrově, okr. Praha-východ“. Společně s N. Venclovou ve sborníku *Historické sklo* 3 příspěvek „Pravěké sklo ve sbírkách Městského muzea v Čelákovících“. S N. Profantovou v *Archeologii ve středních Čechách* 7 „Příspěvek k poznání raně středověkého osídlení v Toušeni“, s E. Droberjarem „Žárové hroby a ostrovní (?) nález z mladší doby římské v Čelákovících“. Společně s P. Snítílym v publikaci *Výzkumy v Čechách 2000* přehled „Archeologické akce na území sledovaném Městským muzeem v Čelákovících od konce 19. stol. do roku 2000“. Společně s J. Hralou v *Památkách archeologických XCIII* studii „Ein spätbronzezeitlicher Maskenfund aus Mittelböhmen“. Ve *Středočeském vlastivědném sborníku* 20 publikoval příspěvek „Archeologické výzkumy Městského muzea v Čelákovících v roce 2002“. Společně s M. Marešovou připravil průvodce k výstavě „100 let Městského muzea v Čelákovících“. Do tisku bylo odevzdáno dalších 5 samostatných a 5 společných odborných studií a příspěvků. Zároveň se podílel na revizi a evidenci sbírkových předmětů.

Také pracovníci historického odd. se předně věnovali revizi a evidenci historických sbírek a podíleli se na přípravě, scénářích a realizaci výstav. Historik L. Skružný předně pak na výše zmíněných výstavách „100 let Městského muzea v Čelákovících“, „Dřevořezby D. Koverdinské-Novákové“. L. Skružný pracuje na zkrácený prac. úvazek a stejně jako v předchozích letech průběžně spolupracoval s Ústavem pro etnografii a folkloristiku AV ČR, s Archeologickým ústavem AV ČR a s řadou muzeí u nás i v zahraničí. Je členem pracovní skupiny lidového stavitelství při AMG. Spolupracoval na výzkumném úkolu „Kříže, boží muka, kapličky a jiné drobné historické stavby a plastiky v Čelákovících a jejich okolí“ (2002 – 2003). V rámci přednáškového cyklu ke 100 letům muzea uskutečnil přednášky „Lidové památky v Čelákovících a okolí“ a „Středověké kachle se světskými a náboženskými motivy“. Odevzdal do tisku několik studií a řadu zpráv zabývajících se historickou a národopisnou problematikou. Tiskem ve *Sborníku Chebského muzea* vyšla studie „Typy hrnčířských kruhů, jejich vývoj, šíření, ikonografie a etnografické pararely“, ve *Sborníku příspěvků z I. konference stavebně histor. průzkumů 2003* „Funkce a vývoj otopných zařízení z období od paleolitu po novověk“. V časopise *Muzejní a vlastivědná práce* „Kolekce podmaleb na skle v Lobkovickém paláci na Pražském hradě“, „Výstava obrazů FR. Volfa“, „100 výročí vzniku Varnenského archeologického spolku“, „Výstava Magické stříbro“, „Bulharské škorpilovské badatelky na pobytu v České republice“, „Dvě výročí spjatá s Městským muzeem v Čelákovících“, v *Českém lidu* 90 „Výstava Kouzlo lidového kroje“ a několik drobných zpráv a příspěvků do regionálních tisků. Do tisku odevzdal několik dalších samostatných i společných studií a příspěvků.

Absolvoval také měsíční studijní cestu do Bulharska do muzeí ve Vraci a Varně za účelem studia činnosti bratří Škorpilových. V listopadu 2003 mu byl udělen diplom „Společnosti bulharsko-českého a slovenského přátelství ve Varně“ za mnohaletou vědeckovýzkumnou činnost v oblasti česko-bulharských kulturních styků.

Také ostatní pracovníci historického odd. se značnou měrou podíleli na celoročním zajišťování kulturní a odborné činnosti muzea, základním ošetřováním sbírkových předmětů a předně na zpracovávání sbírek v PC na inventárních kartách a revizi sbírkového fondu. Součástí tohoto oddělení je i fotoarchiv. Závěrem je třeba se zmínit, že celková činnost muzea byla oproti roku 2002 negativně ovlivněna dalším snížením stavu pracovníků o 0,5 prac. úvazku historika na celkový přepočtený stav 10 (včetně provozních pracovníků) a tím došlo k omezení odborné činnosti muzea.

Počátkem listopadu navštívil naše muzeum ministr kultury ČR P. Dostál za účelem udělení

medaile „Artis Bohemiae Amicis“ řediteli muzea za šíření dobrého jména české kultury při příležitosti jeho životního jubilea a 100. výročí založení muzea. Současně si prohlédl muzejní expozice a některé depozitáře. Muzeum dále získalo diplom - poděkování za přínos v oblasti cestovního ruchu od agentury CzechTourism na základě posouzení odborné poroty soutěže „Pojďte s námi do muzea“.

17. prosince 2003 Zastupitelstvo města po více než desetiletém soudním sporu s restituentkou schválilo odkoupení objektu Tvrze pro účely městského muzea. Tím by mělo být do budoucna vyřešeno trvalé umístění muzejních sbírek a expozic.

Činnost pracovníků zaměstnaných na základě investorských smluv na záchranné archeologické výzkumy a jejich zpracování byla mimo terénních prací orientovaná hlavně na preventivní ošetření materiálu, jeho konzervaci, restaurování, uložení, revizi a pomoc při evidenci. V rámci spolupráce byla v Archeologickém ústavu AV ČR provedena konzervace kovových předmětů z našich sbírkových fondů. Ve vlastní laboratoři je průběžně zpracováván, restaurován a evidován převážně keramický a osteologický materiál. Ve spolupráci s ARÚ AV ČR proběhla úspěšně na našem archeologickém pracovišti náročná konzervace v roce 2002 nalezeného monoxylu, který se stal od října 2003 dalším zajímavým exponátem našich muzejních expozic.

Návštěvnost expozic, výstav, koncertů a dalších akcí muzea v roce 2003:

expozice		1697	osob
výstavy	6	4664	- " -
koncerty	13	583	- " -
vernisáže	6	523	- " -
přednášky	13	444	- " -
ostatní akce	11	672	- " -

---

akcí celkem	49	celková návštěvnost	8583	osob
-------------	----	---------------------	------	------

Za sledované období byly evidovány následující počty sbírkových předmětů:

v chronologické evidenci bylo v průběhu roku zapsáno pod 414 př. č. 30415 sbírkových předmětů a v systematické evidenci zpracováno P 17719 kusů; A 13635 kusů a H 4449 kusů.

K 31. 12. 2003 zpracováno: knihovna - archiv negativů - základní sbírky v programu BACH

knihovna	9.946	karet
negativy	29.308	karet

---

přír. kniha	18.771	karet	
přírodovědné	67.169	karet	95.044 i. č.
archeologické	54.009	karet	133.392 i. č.
historické	57.955	karet	110.696 i. č.

237.158	inv. karet	339.132	i. č.
---------	------------	---------	-------

Dále je evidováno 21 souborů

1x osteologie	9.750	kusů
4x archiválie	21.099	kusů
16x archeologie cca	598.220	kusů

---

celkem

629.069 kusů

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ MUZEA ZA ROK 2003 :

Příjmy :

Příspěvek na provoz muzea od města	2.989,5 tis. Kč
Z toho mzdy	1.672,1 tis. Kč
Z toho na činnost	1 317,4 tis. Kč
Zůstatek z roku 2002	7,1 tis. Kč
Příspěvek na akce ke 100. výročí muzea	35,0 tis. Kč
Tržby – vstupné, publikace, pohlednice, úroky	77,6 tis. Kč
Celkem	3.109,2 tis. Kč

Mzdové a provozní výdaje:

Mzdové náklady, osobní náklady, příplatek za vedení	1 657,0 tis. Kč
Zákonné odvody a dávky	560,1
kancelářské potřeby	16,5
čistící a konzervační prostředky	7,0
OOPP	0,6
elektropotřeby	3,7
obalový materiál	16,6
knihařské práce	---
revize a údržba EZS, elektroinstalace, has. přístrojů aj.	3,6
cestovné	9,9
spotřeba drobného materiálu	12,9
servis PC, SW síť, dovybavení PC a techniky	39,6
služby Internet	31,5
el. energie, stočné	244,6
restaurování, konzervování, nákup sbírk. předmětů	2,2
časopisy, katalogy, sbírky zákonů, věstníky	8,7
odborná literatura	15,7
mapový materiál	4,5
fotopráce, foto a videomateriál	41,6
kopírování	12,3
koncerty, vernisáže	5,4
bankovní, OSA aj. poplatky	14,4
telefonní poplatky, RTP	47,2
poštovné	11,6
konf. popl., semináře, školení	8,0
poradenské a právní služby	----
výlep plakátů, propagace	29,5
kom. odpad	2,2
doprava	----
ostatní služby	41,1
přísp. na stravné	34,0
náklady na reprezentaci	5,6
květiny	6,2
tisk plakátů, vstupenek, pozvánek aj.	58,3
katalogy, publikace	15,4
tisk evidenčních karet	6,1
PHM a údržba automobilu	35,4
údržba objektu	26,6

FR	32,0
FKSP	34,9

Celkové náklady na provoz muzea 3.102,5 Kč

Provozní náklady	885,4 tis. Kč
Mzdy	1.657,0 tis. Kč
Povinné odvody	560,1 tis. Kč
Celkem	3.102,5 tis. Kč

Náklady a výnosy za provedené archeologické výzkumy:

Platby od investorů za arch. výzkumy + zůstatek z r. 2002 2.838,7 tis. Kč

Výdaje za provedené práce v rámci AV:

subdodávky na archeologické výzkumy	13,0 tis. Kč
cestovné	52,9
OON + mzdy	918,4
služné	174,9
záonné dávky, pojištění	308,0
PHM, údržba automobilu, pov. ručení, aj. popl.	129,4
příslušenství PC, servis	30,2
odborná literatura, mapy	28,6
obalový materiál	153,9
regály	32,0
fotomateriál, fotopráce	72,2
barevné kopírování, tisk	36,4
materiálové náklady - sklad. mater., nářadí, měřicí potřeby, čist. prostředky, pracovní pomůcky, tiskoviny, nápoje, konf. poplatky	194,1
kancelářské potřeby aj. spotř. mater.	20,1
ostatní služby	17,3
telef., poštovní a bankovní poplatky	47,3
el. energie, plyn, vodné, stočné	14,7
údržba objektů	1,9
odvoz TKO	35,7
příspěvek na stravné	2,6
OOP	15,6
FKSP	15,5
poradenské a právní služby	16,3
konzervace sbírkových předmětů	20,0
na FR	210,0
fond na publikační činnost	

Celkem 2.561,0 tis. Kč

Zůstatky na samostatných účtech a na hotovosti k 31. 12. 2003

Zůstatek na hl. účtu	3,5 tis. Kč
Zůstatek na účtu FKSP	42,9 tis. Kč
Zůstatek na účtu FR	6,9 tis. Kč
Zůstatek na účtu FO	1,4 tis. Kč
Zůstatek na účtu publ. činnost	209,9 tis. Kč
Zůstatek na účtu AV	273,9 tis. Kč

---

zůstatek hotovosti muzea k 31. 12. 2003	3,2 tis. Kč
zůstatek hotovosti na AV k 31. 12. 2003	3,8 tis. Kč

V Čelákovcích 6. 2. 2004